

յառաջադիմութեան և կամ՝ այլ աստուածահաճոյ ազգային հաստատութեանց ազահոլութեան համար, որոնցից միմիայն պէտքէ յառաջանայ անշուշտ Ազգիս հոգեկան և մարմնական երջանկութիւնը:

* *

Նողայսք քաղաքի բարեկր. Ղաղտր քահանայն խնդրում Եւրարտաթի միջոցաւ յայտնել նոյն քաղաքի հայ հաստարակութեան լիարերան շնորհակալութիւնը Մոսկուայաբնակ փեմա. և Ազգասէր Յովհաննու Յովհաննանց, որ ազգասիրական կարեկցութեամբ Նողայսք քաղաքի հայկական եկեղեցւոյն նուիրել է հասարակ քարերով զարդարուած մի պատուական Սաղաւարդ, մի վայելուչ վակաս և մի զօտի ի յիշատակ հոգւոց իւր բարեպաշտուհի Մարիամ ամուսնոյ և որդւոցն Ստեփաննոսի և Յովհաննու:

Նոյնպէս և Նողայսք քաղաքի բնակչուհի այրի Աննայի Գեորգեան Բէշիշեանց, որ իւր եկեղեցասիրական ջերմեռանդութեամբ նուիրել է նոյն քաղաքի եկեղեցւոյն մի հատ եօթնաջահան աշտանակ ի յիշատակ հոգւոյ իւր հանգուցեալ ամուսնոյ հին — Խրիմեցի Մանուկի Բէշիշեանց: Օրհնեալ լինին:

* *

Ազգիս Անհատաւ Հայրապետը բարեհաճեցաւ Մայր Աթոռոյց Գեորգեան Ճեմարանի լսարաններում դասախօսելի առարկայից կարգը մոցնել և Բէշիշեանց — Խրիմեցի Մանուկի Բէշիշեանց, որ Գեորգեան Ճեմարանի նպատակն է առաւելապէս պատրաստել Հայ ազգի համար արժանաւոր ուսուցիչներ և եկեղեցականներ, հասկանալի է թէ՛ ճիշդան օգտակար և նպատակայարմար է մեր Ազգախնամ Հայրապետի այս կարգադրութիւնը:

* *

Հոկտ. 11ին Կ. Պօլսեցի մեծ. Գարրիէլ Էֆէնտին Նորատունկեան ուղեկցելով Մայր Աթոռոյս Գեորգեան Ճեմարանին նուիրեց յօգուտ Նորահլէ հատ օսմանեան լէւոսակի, որի մասին յայտնում ենք խորին շնորհակալութիւն:

* *

Ազգիս Վեհափառ Հայրապետը տարւոյս Յուլիոյ 4ից մինչեւ հոկտեմբերի 14 բարեհաճեց տալ հետեւեալ կոնդակները:

Կոնդակ Հին — Նախիջևանու երկեսու հայ դպրոցաց նորընտիր հոգաբարձուաց անունով, որով հաստատուի՝ հոգաբարձութեան պաշտօնի մէջ բարեկ. Մկրտիչ Բահանայն Տ. Սարգսեան, պ. պ. Արզարն Օրբելիան, Արտիմ - Բէկն Սարուխանբէկեանց, Բաղալ Մելիք - Էյնաթեանց, Աղէքսանդր Տ. Դասպարեան եւ Կոստանդին Օհանեանց, տալով նոցա օգնական պ. Պ. Արրահամ Տ. Յակովբեանց, Սարգիս Տ. Մկրտչեան եւ Յովհաննէան Աւետիբեանց: Յուլիոս 1. Թ. 543:

Կոնդակ օրհնութեան եւ զոհոճակութեան Երեւանայ Հայոց Ս. Գայիանեան օրիորդական միջնակարգ ուսումնարանի Հոգաբարձուհեաց եւ Տեսչի անունով, նոյն ուսումնարանի աշակերտներից Քաշեայ կերպասի մետաքսաձել զործուած ճեմարանակար զորդի համար, որը իւրեանց կողմից նուիրեցին Նոյնի Անհապառուժեան: Յուլիսի 11. թ. 552:

Կոնդակ օրհնութեան եւ զոհոճակութեան Ատրպատականի վիճակի Հայոց Քեմական Առաջնորդ Գրիգոր Արքեպիսկոպոսի Մուշեղեանց, նորա Հայ դպրոցների զարգացման եւ յարատեւութեան մասին ունեցած ջանացողութեան եւ հոգացողութեան համար: Յուլիսի 25. թ. 544:

Գրութիւն Ռուսաց ներքին զործոց նախարարի—Վսեմ. Մակովի անունով, որով պատասխանելով Նորա զրուժեանք փոխանակուէ իւր շնորհակալութիւնը Նոր—Նախիջեւանի Հայոց նորաքանալի Քեմ. զպրանոցի կանօնադրութեան հիմնական ծրագիրը հաստատելու համար: Օգոստոսի 12. թ. 554:

Կոնդակ Շուշուայ Հայոց Քեմ. զպրանոցի Հոգաբարձութեան անունով, որով հաստատուէ պ. Սեւրակ Մատինեանցին նոյն զպրանոցի տեսչական պաշտօնի մէջ: Օգոստոսի 29. թ. 562:

Կոնդակ պ. պ. Մկրտիչ Մուրատիկեանցին, Նահապետ Յակովբեանցին, Յովակիմ Մովսիսեանցին եւ Արքահայ Պապուքեանցին Երեւանայ գաւառակի Քանաքեռ զիւղի Հայոց ծխական դպրոցի հոգաբարձական պաշտօնի մէջ հաստատելու համար: Օգոստոսի 29. թ. 565:

Կոնդակ պ. պ. Առաքել Ստեփաննանին, Ռուստամ Իրզայեանին եւ Օհան Առաքելեանին Հին—Նախիջեւանու Թմբուլ զիւղի Հայոց ծխական դպրոցի հոգաբարձական պաշտօնի մէջ հաստատելու համար: Օգոստոսի 29. թ. 564:

Կոնդակ պ. պ. Յովհաննէս Յակովբեանին, Մկրտիչ մելիք-Բարայեանին եւ Բունիաթ Մնացականեանին Հ. Նախիջեւանու Քիւլթէփէ զիւղի Հայոց ծխական դպրոցի հոգաբարձական պաշտօնի մէջ հաստատելու համար: Օգոստոսի 29. թ. 565:

Կոնդակ պ. պ. Պարսամ Տ. Յովհաննէսեանին, Աւետիք Լյւլագեանին, Սարգիս Խաչատուրեանին եւ Ստեփան Մովսէսեանին Հ. Նախիջեւանու Եարմջայ զիւղի Հայոց ծխական դպրոցի հոգաբարձական պաշտօնի մէջ հաստատելու համար: Օգոստոսի 29. թ. 566:

Կոնդակ պ. պ. Պաղտատար Գէորգեանին, Վարդան Գրիգորեանին եւ Խաչատուր Բարայեանին Հ. Նախիջեւանու Շիմահմուտ զիւղի Հայոց ծխական դպրոցի հոգաբարձական պաշտօնի մէջ հաստատելու համար: Օգոստոսի 29. թ. 567:

Կոնդակ յանուն եւ ի պատասխանի խնդրադրութեան Պ. Յովհաննէս Յովնանեանց Գրիգոր Եպիսկոպոս Աղափիրեանցին Տփլիսու Մարիամեան Յովնանեան օրիորդական վարժարանի Հոգաբարձութեան խորհրդարանի նախագահ նշանակելոյ համար: Սեպտ. 25. թ. 408:

Շնորհաւորական զրուժիւն եւ պատասխանի օտարաղաւան տղգաց հոգեւոր զործոց, սուրհանդակական եւ ճեղագրական վարչութեանց Վսեմ. Նախարար Մակովին: Սեպտ. 25. թ. 410:

Կոնդակ Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի Հայոց Առաջնորդ Գրիգորիս Արքեպիս-

Կոնդակ յանուն եւ ի պատասխանի դրուածն երբեմն թէհրանու դեսպանասան Ռուսական եկեղեցւոյ վանահայր Ռոսիրիտ Արեղայի, որով զոճունակութիւն յայտնելով մի պարտագործ ցուպ նուիրելուն համար միանգամայն իրրեւ Խր Հայրապետական սիրոյ եւ օրհնութեան յիշատակ շնորհումէ Կորան մի հատ ոսկի մինչեւործ եւ պատկերազարդ տուփ: Սեպտ. 20. թ. 415:

Կոնդակ յանուն Գրիգոր Եպիսկոպոսի Աղափիրեանց, որով կնարդումէ նորան Տփլիսու Մարիամեան Յովնանեան օրիորդաց վարժարանի հոգաբարձութեան խորհրդարանի նախագահութեան պաշտօնի մէջ: Սեպտ. 25. թ. 409:

Կոնդակ յանուն եւ ի պատասխանի Կովկասեան արքունական դպրոցաց հոգաբարձու Պ. Եանովսիւոյ, որով փոխանակումէ նորան շնորհակալութիւն Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի յիշատակարանը եւ ուսումնարանաց քարտէզը ուղարկելուն համար: Հոկտ. 44. թ. 446:

Ս. ԷԶՄԻԱՅՆԻ ՍԻՆՕԴԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՎՃԻՌՆԵՐ.

Ի 15 Օգոստոսի 1880 ամի. Համաձայն մակագրութեան Վեհափառ Աթուղիկոսի ամենայն Հայոց ի վերայ հրաժարագրոյ փոխանորդի Գորւայ բարեշնորհ Գրիգոր Վարդապետի Գառնակերեանց փոխադրիչ զնա ի պաշտօն փոխանորդութեան հին—Նախիջևանու, իսկ Հոգևոր Առաքարութեան Գորւայ պատիրիչ յետ ստանալոյ ի յիշեալ Գրիգոր վարդապետէ զամենայն պաշտօնական գործս և զհաշիւս սպասել առանձին տնօրէնութեան Աինօգի:

Ի 15 Սեպտ. 1880 ամի. Որովհետեւ Գերայ. Անդրեաս Արքեպիսկոպոսն Տեսուչն Գ. Ճեմարանի Մայր Աթոռոյս արդէն հաստատեալ է ի պաշտօն Առաջնորդութեան թեմին Արցախու, ուստի ըստ հրամանի Վեհափառ Հայրապետի Ազգիս հրամանագրել թեմական Ատենի Հայոց Արցախոյ սկսեալ ի 1էն Սեպտ. տարւոյս յամենայն հարկաւոր զէպս դիմել առ Նորին Գերապատութիւնն իրրեւ առ թեմակալ Առաջնորդ և Ատենապետ Նորին ի խնդիրս կարեւորս մինչ ցառանձին տնօրէնութիւն Վեհափառ Հայրապետի Ազգիս. իսկ զբարեշնորհ Արիստակէս Վարդապետն Սեղրակեան, որ կարգեալ է ի պաշտօն ուսուցչութեան Գեորգեան Ճեմարանի համարել արձակեալ ի փոխանորդական պաշտօնէ:

Ի 19 Սեպտ. 1880. Ընկալեալ ի յարգանս զինչիր Տեսչի Գայիանեան Օրիորդական միջնակարգ ուսումնարանի Հայոց Երեանայ Յովսէփ Աւագ քահանայի Մելեանց, մանաւանդ ունելով ի նկատի զնուազութիւն արդեանց նորին, հրամանագրել Կոնստանտնուպոլսի Երեանայ պարտաւորել զերեցփոխանն Ս. Պետրոս և Պօղոս Եկեղեցւոյն Երեան քաղաքի տալ վարչութեան յիշեալ ուսումնարանի, յետ կարի խնայողաբար ծախուցն, զարդիւնս յաւելեալս ի տարեկան ծախուց յիշեալ եկեղեցւոյն մինչ զբարեօրումն դրութեան տնտեսական մասին նորին. մանաւանդ՝ զի այնու մարթացին բանալ ի նմին չորրորդ դասարան ի պէտս զաստիարակութեան և յառաջագիմութեան սանուց նորին: